

OHUTUSJUHEND MAJAHOIDJALE Nr 11

1. SISSEJUHATUS

Käesoleva ohutusjuhendi tutvustamine (esmajuhendamine) töötajale toimub pärast töötaja tööle vormistamist ja sissejuhatava juhendamise läbiviimist tööandja määratud pädeva isiku poolt.

Töötaja täiendjuhendamine korraldatakse alljärgnevatelt juhtudel:

- uute töötervishoiu ja tööohutuse juhendite või õigusaktide kehtestamisel või kehtivate nõuete muutumisel;
- töökorralduse muutmisel või kui tema töös on olnud kolmest kuust pikem vaheaeg;
- tehnoloogia või töövahendite vahetamisel või uuendamisel;
- töötaja ümberpaigutamisel teisele tööle või tema tööülesannete olulisel muutumisel;
- kui töötaja rikkus tööohutusnõudeid, mis põhjustas või oleks võinud põhjustada tööõnnetuse;
- tööde või tegevuse puhul, mis ei kuulu töötaja töölepinguga määratud tööde või ametikohustuste hulka;
- kui struktuuriüksuse juht või töötaja ise peab seda vajalikuks;
- kui tööinspektor peab seda vajalikuks.

Täiendjuhendamise sisu ja mahu määrab tööandja.

Töötaja sissejuhatav, esma- ja täiendjuhendamine, väljaõpe ning töötaja iseseisvale tööle lubamine registreeritakse sellekohases päevikus või andmebaasis, kuhu märgitakse:

- juhendamise või väljaõppe kuupäev ja kestus;
- juhendatava ja juhendaja ees- ja perekonnanimi ning amet;
- struktuuriüksus, kuhu töötaja tööle suunati;
- täiendjuhendamise põhjus;
- töötajale tutvustatud juhendite ja õigusaktide nimetused;
- iseseisvale tööle lubamise kuupäev.

Töötaja kinnitab juhendamist, väljaõpet ning iseseisvale tööle lubamist oma allkirjaga.

Töötaja kohustused ja õigused

Töötaja on kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhistele, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;

- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest;
- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu- ja tööohutusosalase korralduse
- kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt;
- hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitisele paigaldatud ohutusseadiseid ja kasutama neid nõuetekohaselt.

Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joobes või psühhotroopse aine olulise mõju all.

Töötajal on õigus:

- nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid;
- saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendatavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutusest tööandjale;
- tõsise, ähvardava või vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohtlikult alalt;
- keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamata tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnavolinikule;
- nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist;
- nõuda enda üleviimist sobivale päevasele tööle, kui ööajal töötamine on isikule arsti otsuse alusel tervise tõttu vastunäidustatud ning tööandjal on võimalik töötajat vastavale tööle üle viia;
- saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist vastavalt Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale;
- pöörduda töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikmete, töötajate usaldusisiku ja asukohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

Töötaja tervisekontroll

Töötaja tervisekontroll viiakse läbi tööajal ja tööandja kulul.

Töötaja tervisekontroll algab esmase tervisekontrolliga tööle asumise esimese kuu jooksul ning edaspidi töötervishoiuarsti näidatud ajavahemiku järel, kuid mitte harvem kui üks kord 3 aasta jooksul.

Tervisekontrolli käigus täidab töötaja tervisekontrolli kaardil tervisedeklaratsiooni osa ja kinnitab andmete õigsust allkirjaga.

Töötervishoiuarst olles tutvunud tervisekontrolli alusdokumentidega ning töökohal töötaja töökeskkonna ja töökorraldusega, määrab vajalikud terviseuuringud, kaasates vajadusel eriarste.

Töötervishoiuarst kannab terviseuuringute tulemused tervisekontrolli kaardile, annab hinnangu töötaja tervises seisundile ning teeb otsuse töökeskkonna või töökorralduse töötajale sobivuse kohta.

Töötervishoiuarst teeb töötajale teatavaks tema terviseuuringute tulemused ja tervisekontrolli otsuse.

MAJAHOIDJA TÖÖS VALITSEVAD OHUD

Õnnetusjuhtumid ja traumad:

- kukkumine kõrgusest;
- kukkumine samal tasapinnal (ebatasasused, talvel jää- ja lumekoristustööd jne);
- elektrišokk, kontaktist vooluga;
- löikehaavad (erinevate instrumentide kasutamisel);
- kontakt puhastusvahendites sisalduvate kemikaalidega;

Tegurid, mis võivad põhjustada kutsehaigusi:

- majahoidja füüsilist pingutust nõudev, mis võib põhjustada traumasid, valusid seljas ja kätes ning muid ülekoormushaigusi;
- kroonilised külmetushaigused.

2. ÜLDNÕUDED

- 2.1.** Tööülesannet tohib asuda täitma alles siis, kui selleks on teada ohutud töövõtted. Ohutusnõuete rikkumine võib põhjustada õnnetuse.
- 2.2.** Mitte kasutada tööriistu ega seadmeid, mille käsitlemist ei ole teile õpetatud.
- 2.3.** Töövahendid, seadmed, mõõteriistad, tööriistad, käsi-tööriistad, jms. peavad olema paigutatud selliselt, et oleks tagatud ohutus ja käepärasus.
- 2.4.** Märkates ohutuseeskirjade rikkumist teiste töötajate poolt või ohtu lähedal olijaile, peab töötaja viivitamatult võtma tarvitusele abinõud ohutuse

3. ENNE TÖÖD

- 3.1.** Tuleb riietuda ettenähtud tööriietesse.
- 3.2.** Tööriistad peavad olema korras.
- 3.3.** Isikukaitsevahendina kasutatakse töökindaid ja vajadusel libisemiskindlaid jalanõusid.
- 3.4.** Töökoht peab olema korralikult valgustatud.
- 3.5.** Kõikidest avastatud puudustest tuleb teatada tööloju juhile.

4. TÖÖ AJAL

- 4.1. Haljasalal liikudes ja töötades tuleb komistamise vältimiseks tähele panna väljaulatuvaid kive, puujuuri ja muid ebatasasusi.
- 4.2. Teravaid tööriistu tuleb enese ja teiste juhusliku vigastamise vältimiseks kanda või vedada kastis või kotis.
- 4.3. Selliseid seadmeid või tööriistu, millega töötamist pole õpetatud, kasutada ei tohi.
- 4.4. Tööriistu ei tohi jätta maha lebama ega asetada puu või seina najale, need tuleb panna ohutusse kohta.
- 4.5. Riisudes rehaga ei tohi lükata reha enese ees või rehavart vastu kõhtu toetada. Rehavarre suund peab olema küljelt mööduv.
- 4.6. Labidaga kaevates peab jalavajutus olema tugev ja kindel, nii et jalg ei libiseks ega saaks vigastada vastu labida serva.
- 4.7. Puulehti, prahti või mulda tuleb laadida autole küljelt. Töötajad peavad olema üksteisest vahetus kauguses ja üksteist jälgima, et mitte kedagi vigastada.
- 4.8. Voolikuga kastes peab jälgima, et ei pritsitaks märjaks möödujaid või sõidukeid.
- 4.9. Voolik peab olema terve, kinnituskohad vett mitte läbi laskvad, neil ei tohi olla teravaid klambri- või traadiotsi. Voolikul ei tohi olla volte ega keerdumisi.
- 4.10. Raskusi tõstes tuleb kinni pidada lubatud normidest.
- 4.11. Puisteliiv ei tohi olla töökohast kaugemal kui:
50 m – käsitsi kandmise puhul,
150 m – kelguga vedamise korral.
- 4.12. Lund tohib loopida kuni 3 m kaugusele või kuni 2 m kõrgusele.
- 4.13. Praht ja jäätmed tuleb panna selleks ette nähtud konteineritesse või kohtadesse.
- 4.14. Sõiduteel tuleb töötada näoga vastu sõidukite liikumise suunda.
- 4.15. Kui kätel on kriimustusi või haavu, ei tohi teha tööd, kus tuleb mulla või kompostiga vahetult kokku puutuda.
- 4.16. Kasutades kemikaale sisaldavaid puhastusvahendeid tuleb kasutada isikukaitsevahendeid.

5. PÄRAST TÖÖD

- 5.1. Korjata kokku töövahendid, puhastada ning viia selleks määratud kohta.
- 5.2. Vaadata üle tööpiirkond ja veenduda, et kõik on korras.
- 5.3. Kõikidest tööajal märgatud korratustest tuleb teatada otsesele juhile.

6. NÕUDED AVARIIOLOKORRAS

- 6.1. Kui on tekkinud avarii või õnnetusjuhtum, tuleb töö viivitamatult katkestada. Igast tööõnnetusest või avariist peab töötaja või pealtnägija viivitamatult teatama tööloigu juhatajale või tööandjale.
- 6.2. Õnnetusjuhtumi puhul tuleb kannatanule anda esmaabi, vajaduse korral kutsuda kiirabi või toimetada kannatanu lähimasse tervishoiuasutusse.
- 6.3. Töötaja peab oskama anda esmaabi.
- 6.4. Elektritrauma puhul tuleb katkestada vool ja eemaldada kannatanu vooluringist. Kui voolu pole võimalik kohe katkestada, tuleb kannatanu vabastada vooluringist isoleerivat eset (kuiv riie, kuiv nõör, kuiv puitese) kasutades, ennast ohtu seadmata.

- 6.5.** Kuni juhtunu uurijate kohale jõudmiseni tuleb õnnetuskohal säilitada juhtumi toimumise olukord, kui see ei kutsu esile täiendavaid ohtusid.
- 6.6.** Tulekahju avastanud töötaja on kohustatud:
- viivitamatult teatama häirekeskusele või lähimale tuletõrje- ja päästekomandole kus tulekahju on puhkenud, mis põleb, nimetama oma perekonnanime, telefoni numbrit millelt te räägite ja andma vajadusel muud informatsiooni;
  - hoiatama ohtu sattunuid, rakendama abinõusid inimeste ohutuse tagamiseks ning nende väljaviimiseks tulekahju kohalt;
  - võimaluse korral asuma tuld kustutama esmaste tulekustutusvahenditega;
  - kui on süttinud kuvar, siis selle kustutamiseks ei tohi kasutada vett sest see võib vooluvõrku lülitatud kuvari puhul põhjustada elektritrauma. Selleks võib kasutada pulber- või süsihappekustutit;
- 6.7.** Tulekustutus- ja päästemeeskonna saabumisel tuleb selle juhile teatada:
- tulekahju tekkekoht ja ulatus;
  - võimalik oht inimestele;
  - muud tulekahjuga kaasnedavad ohud (plahvatused, mürgkemikaalid jms.).

7. ESMAABI

Iga töötaja peab enne tööle asumist olema tutvunud esmaabi andmise juhendiga.

Kõige olulisem on tegutseda rahulikult ja läbimõeldult.:

- püüda välja selgitada kannatanu seisukord
- raske tööõnnetuse puhul helistada koheselt hädaabinumbril **112**;
- olemasolevate võimaluste piires anda kannatanule abi,
- vajadusel seisata ohtlikud seadmed, välja lülitada elektrivool jne.

Juhul kui töötajal ei ole piisavalt teadmisi esmaabi andmises, siis oodata kuni saabub selleks väljaõpetatud töötaja või kiirabi.

NB! Ebaõigete esmaabi võtete kasutamine võib kannatanu seisundit veelgi raskendada.